

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
TOSHKENT DAVLAT IQTISODIYOT UNIVERSITETI**

**Qo‘lyozma huquqida
UDK: 6P2.15.7:330.115:658**

ABIDOV ABDUJABBAR ABDUXAMIDOVICH

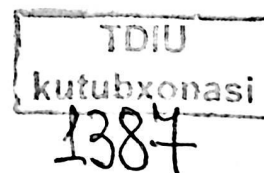
**KORXONA FAOLIYATI AXBOROT TIZIMI
BARQARORLIGINI MODELLASHTIRISH
MYETODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH**

**08.00.06 – Ekonometrika va statistika
08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari**

**Iqtisodiyot fanlari bo‘yicha fan doktori(DSc) ilmiy
darajasini olish uchun tayyorlangan
DISSERTATSIYA**

Ilmiy maslahatchi: i.f.d., professor N.M.Maxmudov

Toshkent-2023

MUNDARIJA

KIRISH.....	4
I. KORXONA FAOLIYATI AXBOROT TIZIMI BARQARORLIGINI MODELLASHTIRISHNING NAZARIY VA AMALIY ASOSLARI	17
1.1. Iqtisodiy muammoni mazmunli shakllantirish, prognozashtirish va ekonometrik modellashtirishni nazariy jihatlari	17
1.2. Vaqtli qatorlar bilan bog'liq masalani ekonometrik baholash modellari tasnifi	25
1.3. Turli sohalarga moslashtirilgan prognozashtirish modellari	38
1.4. Tasodifiy jarayonlarni Markov zanjiri bo'yicha modellashtirish	44
II. KORXONA AXBOROT TIZIMI FAOLIYATINI NOANIQLIK SHAROITIDA BARQARORLIGINI BAHOLASH VA UNING TAHLILI	53
2.1. IT sohasidagi o'zgarishlar AKT rivojlanishining global bosqichlari sifatida	53
2.2. Iqtisodiyot tarmoqlarida katta ma'lumotlar bilan ishlashni tashkil qilish tamoyillari	66
2.3. Davlat ob'yektlarida barqaror axborot tizimini modellashtirish va prognozlash muammolari	82
III. IQTISODIY OB'YEKT AXBOROT TIZIMI BARQARORLIGINI MODELLASHTIRISHNI METODOLOGIK JIHLARI	96
3.1. Ekoiktisodiy muhitda axborot tizimlari barqarorligini ta'minlash yo'nalishlari	96
3.2. Iqtisodiy jarayonlar axborot tizimi faoliyati ishonchliligini aniqlash usullari va baholash modellari	112
3.3. Ma'lumot oqimlari turlari va ekoaxborotni qayta ishlash tuzilmalari faoliyatini optimallashtirish	127
IV. IQTISODIY OB'YEKT AXBOROT TIZIMI BARQARORLIGINI EKONOMETRIK MODELLASHTIRISH	137
4.1. Nosozliklar sharoitida qayta ishlanadigan iqtisodiy axborotlar oqimini tahlil qilish va tarkiblashtirish	137
4.2. Ekoaxborot muhitida adaptatsiya modelini ishlab chiqish va uning samaradorligini baholash	146
4.3. Korxonani murakkab iyerarxik tuzilmali axborot tizimi faoliyatini imitasion modellashtirish	164